

۵۰۲۲۰/۷۲۹۹۳

۱۳۹۳/۱۶/۳۱

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

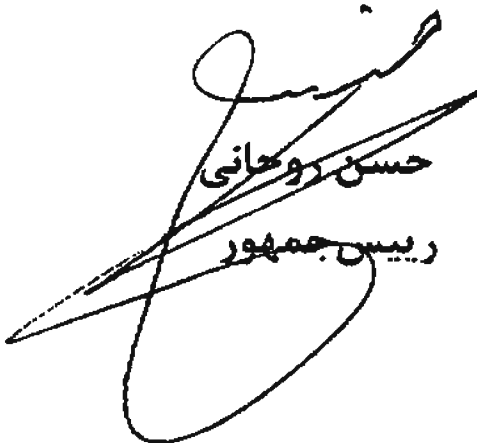
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

دبیرخانه شورای نگهبان	
شماره ثبت:	۹۳/۱۵/۲۵۷۲
تاریخ ثبت:	۱۳۹۳/۱۶/۳۱
ساعت ورود:	

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "اصلاح قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا" که به پیشنهاد سازمان حفاظت محیط زیست در جلسه ۱۳۹۳/۶/۲۳ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

 حسن روحانی
 رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، شورای نگهبان، کلیه وزارتخانه ها، سازمان حفاظت محیط زیست و دفتر هیئت دولت.

۱۳۹۳/۱۶/۲۹

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

با توجه به گذشت حدود بیست سال از اجرای قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا - مصوب ۱۳۷۴ - و لزوم بازنگری آن بر مبنای نقاط ضعف مکشوف از آن در طول دو دهه گذشته و همچنین شدت آلودگی هوا در کشور و رخداد پدیده‌هایی از جمله گرد و غبار، تغییر اقلیم و امواج الکترومغناطیس و لزوم برخورد و مقابله جدی با آن و رفع خلاءهای قانونی موجود، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

لایحه اصلاح قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا

ماده ۱ - در قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا - مصوب ۱۳۷۴ -، عبارت‌های "وزارت صنعت، معدن و تجارت"، "جهاد کشاورزی" و "راه و شهرسازی" به ترتیب جایگزین عبارت‌های "وزارت صنایع"، "وزارت معادن و فلزات"، "کشاورزی و جهادسازندگی" و "مسکن و شهرسازی" می‌شود.

ماده ۲ - متن زیر جایگزین ماده (۵) و یک تبصره به عنوان تبصره (۳) به ماده یادشده الحاق می‌شود:

ماده ۵ - هر وسیله نقلیه موتوری که به کار گرفته می‌شود باید دارای گواهینامه مخصوصی مبنی بر رعایت حد مجاز خروجی آلوده‌کننده‌های هوا و صوت باشد. اخذ گواهینامه موضوع این ماده برای دارندگان یا مالکان خودروهای سواری شخصی یا موتورسیکلت با سن بیش از سه سال الزامی است. گواهینامه‌های مذکور به صورت سالانه توسط مراکز مورد تأیید سازمان حفاظت محیط زیست که توسط شهرداری‌ها و بخش خصوصی ایجاد می‌شود، صادر می‌گردد.

تبصره ۳ - افرادی که با وسایل نقلیه موتوری با سطح آلاینده‌گی غیرمجاز تردد می‌نمایند به سه برابر جریمه مرتبط در قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی جریمه خواهند شد و در صورت تکرار تخلف مشابه در روزهای دیگر، علاوه بر جریمه یادشده، گواهینامه آنان به مدت شش ماه ضبط می‌گردد. سایر منابع آلاینده به استثنای منابع خانگی در صورت عدم رعایت محدودیتها و ممنوعیتهای موضوع ماده (۷) به پرداخت (۱/۱) قیمت فروش به عنوان جریمه آلاینده‌گی محکوم خواهند شد.

ماده ۳ - در ماده (۸) عبارت "حدود مجاز و ضوابط محیط زیستی ابلاغی سازمان حفاظت محیط زیست" جایگزین عبارت "استانداردهای حفاظت محیط زیست" می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۴- در ماده (۱۰) واژه "حدود مجاز و ضوابط محیط زیستی" جایگزین واژه "استانداردهای" می‌شود.

ماده ۵- عنوان "فصل سوم - کارخانجات و کارگاه‌ها و نیروگاه‌ها" به "فصل سوم - کارخانجات و کارگاه‌ها و نیروگاه‌ها و سایر واحدهای تولیدی، خدماتی و معدنی" اصلاح می‌شود.

ماده ۶- در ماده (۱۱) عبارت "ماده (۹)" جایگزین عبارت "مواد ۸ و ۹" می‌شود.

ماده ۷- متن زیر جایگزین ماده (۱۲) می‌شود:

ماده ۱۲ - احداث کارخانجات، کارگاه‌ها و سایر واحدهای تولیدی، خدماتی و معدنی جدید و توسعه و تغییر محل یا خط تولید کارخانجات، کارگاه‌ها و سایر واحدهای تولیدی، خدماتی و معدنی موجود مستلزم رعایت ضوابط و معیارهای سازمان حفاظت محیط زیست می‌باشد.

ماده ۸- در ماده (۱۳) عبارت "واحدهای صنعتی، تولیدی، خدماتی و معدنی" جایگزین عبارت "واحدهای صنعتی و یا تولیدی" و در تبصره (۴) ماده یادشده عبارت "در مهلت مقرر" پس از عبارت "عدم دریافت پاسخ سازمان"، اضافه می‌شود.

ماده ۹- متن زیر جایگزین ماده (۱۴) می‌شود:

ماده ۱۴- فعالیت کارخانجات، کارگاه‌ها و سایر واحدهای تولیدی، خدماتی و معدنی جدیدی که ضوابط و معیارهای موضوع ماده (۱۲) را رعایت نمایند و همچنین فعالیت و بهره برداری از کارخانجات، کارگاه‌ها، نیروگاه‌ها و سایر واحدهای تولیدی، خدماتی و معدنی که بیش از حد مجاز موجبات آلودگی هوا را فراهم آورند، ممنوع است.

ماده ۱۰- در ماده (۱۵) عبارت "کارخانجات، کارگاه‌ها، نیروگاه‌ها و سایر واحدهای تولیدی، خدماتی و معدنی که آلودگی آنها بیش از حدود مجاز و ضوابط محیط زیستی سازمان حفاظت محیط زیست باشد" جایگزین عبارت "کارخانجات و کارگاه‌ها و نیروگاه‌هایی که آلودگی آنها بیش از حد مجاز استانداردهای محیط زیست باشد" و متن زیر جایگزین تبصره (۲) ماده یادشده می‌شود:

تبصره ۲- سازمان حفاظت محیط زیست موظف است با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حدود مجاز و ضوابط محیط زیستی هوای پاک و آلوده‌کننده‌های حاصل از کارخانجات، کارگاه‌ها، نیروگاه‌ها و سایر واحدهای تولیدی، خدماتی و معدنی که به هر طریق وارد هوای آزاد می‌گردند را برای هر منطقه و با توجه به کیفیت هوا و مناسبات زیست محیطی آن مناطق تهیه و برای تصویب به هیئت وزیران ارایه نماید.

ماده ۱۱- متن زیر جایگزین ماده (۱۶) می‌شود:

ماده ۱۶ - در صورتی که صاحبان و مسئولان کارخانجات، کارگاه‌ها، نیروگاه‌ها و سایر واحدهای تولیدی، خدماتی و معدنی آلوده‌کننده ظرف مهلت تعیین شده در ماده (۱۵) مبادرت به رفع آلودگی یا ممانعت از کار و فعالیت مراکز مربوط نمایند، سازمان حفاظت محیط زیست موظف است در پایان مهلت مقرر رأساً از ادامه فعالیت آنها جلوگیری به عمل آورد. ادامه کار یا فعالیت کارخانجات و کارگاه‌ها و نیروگاه‌های مزبور منوط به صدور اجازه سازمان یادشده خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تبصره ۱- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلف است در موارد لازم با درخواست سازمان مذکور با فوریت همکاری لازم را به عمل آورد.

تبصره ۲- در صورتی که صاحبان و مسئولان کارخانجات و کارگاه‌ها، نیروگاه‌ها و سایر واحدهای تولیدی، خدماتی و معدنی آلوده‌کننده پس از تعطیلی کارخانجات و کارگاه‌های مذکور رأساً و بدون کسب اجازه از سازمان مزبور، مبادرت به بازگشایی و ادامه فعالیت آن‌ها بنمایند بر حسب مورد به مجازات‌های مقرر در این قانون و سایر مقررات مربوط به عدم رعایت دستورات مراجع قانونی و قضایی محکوم خواهند شد و چنانچه مدیران و مسئولان مذکور اداره و تصدی کارخانجات و کارگاه‌های دولتی یا وابسته به دولت را برعهده داشته باشند موضوع در هیئت‌های رسیدگی به تخلفات اداری وزارتخانه یا دستگاه متبوع مدیران یا مسئولان نیز مطرح و حکم مقتضی صادر خواهد گردید.

ماده ۱۲- در ماده (۱۷) عبارت "کارخانجات، کارگاه‌ها و سایر واحدهای تولیدی، خدماتی و معدنی" جایگزین عبارت "کارخانجات و کارگاه‌هایی" می‌شود.

ماده ۱۳- در ماده (۱۸) عبارت "و سایر واحدهای تولیدی، خدماتی و معدنی" پس از عبارت "کارخانجات و یا کارگاه‌ها" اضافه می‌شود.

ماده ۱۴- در ماده (۲۰) عبارت "و سایر واحدهای تولیدی، خدماتی و معدنی" پس از عبارت "و نیروگاه‌ها" اضافه می‌شود.

ماده ۱۵- متن زیر به عنوان تبصره به ماده (۲۲) الحاق می‌شود:

تبصره - واحدهای مجتمع‌های مسکونی، اداری و تجاری ملزم به رعایت استانداردهای زیست محیطی در موتورخانه‌ها و سامانه‌های احتراقی خود از نظر میزان مصرف سوخت و آلاینده‌گی هستند. آیین‌نامه اجرایی این تبصره از جمله شامل روش‌های تشویقی در مرحله نخست و سپس روش‌های الزام آور و نحوه نظارت بر اجرای آن توسط وزارتخانه‌های نفت، کشور و راه و شهرسازی با همکاری سازمان‌های حفاظت محیط زیست و ملی استاندارد ایران ظرف سه ماه تدوین و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۶- متن زیر جایگزین ماده (۲۴) می‌شود:

ماده ۲۴- سوزاندن و انباشتن زباله‌های شهری و خانگی، بیمارستانی، ساختمانی، صنعتی و کشاورزی و هرگونه نخاله در معابر عمومی و فضای باز و آتش زدن نباتات یا بقایای گیاهی آلوده ممنوع است.

تبصره - در موارد استثنایی که آتش زدن نباتات یا بقایای گیاهی آلوده تنها راه دفع آفات و بیماری‌ها باشد، براساس ضوابطی که توسط وزارت جهادکشاورزی با هماهنگی سازمان حفاظت محیط زیست تدوین و ابلاغ می‌شود، اقدام می‌گردد.

ماده ۱۷- متن زیر جایگزین ماده (۲۹) می‌شود و تبصره‌های (۱) و (۲) آن به قوت خود باقی است:

ماده ۲۹ - صاحبان و مسئولان منابع ثابت شامل هرگونه واحد تولیدی اعم از کارخانه‌ها، کارگاه‌ها، نیروگاه‌ها، پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها، معادن و مراکز تجاری، اداری و خدماتی که برخلاف مواد (۱۴)، (۱۶)، (۱۷) و (۱۸) عمل نمایند علاوه بر جبران خسارات وارده به محیط زیست براساس

نوع آلودگی، میزان آلودگی، وسعت منطقه تحت تأثیر و حساسیت منطقه به تشخیص سازمان حفاظت محیط زیست به پرداخت جریمه نقدی معادل سه تا پنج برابر خسارت وارده برای بار اول و جزای نقدی از پنجاه میلیون تا پانصد میلیون ریال و در صورت تکرار به جزای نقدی از هفتاد میلیون ریال تا هفتصد میلیون ریال محکوم می‌شوند.

ماده ۱۸- در ماده (۳۰) عبارت "به جزای نقدی از بیست میلیون ریال تا دویست میلیون ریال" جایگزین عبارت "به جزای نقدی از پانصد هزار ریال تا پنج میلیون ریال" و تبصره قبلی به عنوان تبصره (۱) تلقی و یک تبصره به عنوان تبصره (۲) به ماده یاد شده به شرح زیر الحاق می‌شود:

تبصره ۲- بازرسی از مراکز طبقه‌بندی شده مطابق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد مشترک سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۹- متن زیر جایگزین ماده (۳۱) می‌شود:

ماده ۳۱- صاحبان و مسئولان منابع تجاری و اماکن عمومی که برخلاف ماده (۲۴) این قانون موجبات آلودگی هوا را فراهم نمایند، پس از هر بار اخطار و پایان مهلت مقرر به جزای نقدی از سه میلیون ریال تا سی میلیون ریال و در صورت تکرار از سی و پنج میلیون ریال تا پنجاه میلیون ریال محکوم خواهند شد.

ماده ۲۰- متن زیر به عنوان ماده (۳۱) مکرر الحاق می‌شود:

ماده ۳۱ مکرر- سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است با همکاری سازمان انرژی اتمی ایران و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات به منظور حصول اطمینان از عدم افزایش میزان و شدت امواج و پرتوهای یون‌ساز و غیر یون‌ساز از حدود استاندارد تعیین شده در هوای آزاد، شبکه پایش مربوط را راه‌اندازی نماید. آلوده‌کنندگان حقیقی و حقوقی که انتشار و شدت پرتوهای تولیدی آنها بیش از حد استاندارد باشد برای اولین بار به پنجاه میلیون تا دویست میلیون ریال جریمه و ضبط تمامی اموال و تجهیزات مرتبط محکوم می‌شوند. در صورت تکرار، اگر مستنکف از کارکنان دولت باشد، ضمن محکوم شدن به حداکثر جریمه نقدی و ضبط اموال و تجهیزات مرتبط، به انفصال موقت دو تا شش ماه از خدمات دولتی و اگر غیردولتی باشد، ضمن محکوم شدن به حداکثر جریمه نقدی و ضبط اموال و تجهیزات مرتبط، به دو تا شش ماه حبس تعزیری محکوم می‌شود.

ماده ۲۱- متن زیر جایگزین ماده (۳۲) می‌شود:

ماده ۳۲- مسئولین آلودگی حاصل از منابع متفرقه و منابع خانگی و همچنین عاملین آلودگی صوتی به جزای نقدی از یک میلیون ریال تا سه میلیون ریال و در صورت تکرار از چهار میلیون ریال تا سی میلیون ریال محکوم خواهند شد.

ماده ۲۲- متن زیر به عنوان ماده (۳۲) مکرر الحاق می شود:

ماده ۳۲ مکرر- آن دسته از کارکنان سازمان حفاظت محیط زیست و ادارات کل استانی تابع آن که دوره آموزش ضابط قضایی را طی کرده باشند برای اجرای مفاد این قانون به عنوان ضابط قضایی تعیین می شوند.

ماده ۲۳- متن زیر به عنوان ماده (۳۲) مکرر (۱) الحاق می شود:

ماده ۳۲ مکرر ۱- برای رسیدگی به تخلفات و جرایم موضوع این قانون با دستور رییس قوه قضاییه شعبه‌ای خاص در هر استان تأسیس می گردد. در این موارد دادگاه ملزم به رسیدگی خارج از نوبت و صدور رأی فوری خواهد بود.

ماده ۲۴- متن زیر جایگزین ماده (۳۳) می شود:

ماده ۳۳- سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و سایر رسانه های دولتی مکلفند برنامه های تولیدشده در زمینه ترویج، آموزش و اطلاع رسانی از سوی سازمان های حفاظت محیط زیست و هواشناسی کشور در خصوص آگاهی و مقابله با منابع آلوده کننده هوا را در قالب های گوناگون رسانه ای از جمله برنامه های تلویزیونی به صورت رایگان منتشر و پخش نمایند.

تبصره - آیین نامه اجرایی این ماده شامل ضوابط تولید، ساعات پخش و سایر موارد مرتبط توسط سازمان حفاظت محیط زیست و با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و سازمان هواشناسی کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می رسد.

ماده ۲۵- متن زیر به عنوان ماده (۳۳) مکرر الحاق می شود:

ماده ۳۳ مکرر- پروژه هایی که به موجب قوانین و مقررات مربوط مشمول ارزیابی زیست محیطی هستند و حسب تشخیص سازمان حفاظت محیط زیست نصب و راه اندازی و سامانه پایش لحظه ای آنها ضرورت دارد موظف به نصب سیستم های پایش لحظه ای و ارسال اطلاعات روزآمد، به مرکز پایش محیط زیست کشور می باشند.

ماده ۲۶- در ماده (۳۴) عبارت "و حداکثر تا سقف یک میلیارد ریال" حذف و متن زیر به عنوان تبصره های (۱)، (۲) و (۳) به ماده یادشده الحاق می شود:

تبصره ۱- جرایم و خسارات نقدی قید شده در مواد مختلف این قانون هر سه سال یکبار براساس نرخ تورم سالانه اعلامی از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران توسط هیئت وزیران تعدیل می گردد.

تبصره ۲- سازمان حفاظت محیط زیست در اجرای مواد این قانون، از پرداخت هرگونه هزینه دادرسی معاف می باشد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تبصره ۳- سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است ظرف شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون، نحوه تعیین خسارات وارده به محیط زیست توسط مراکز آلاینده مندرج در این قانون را جهت تصویب به هیئت وزیران ارایه نماید.

ماده ۲۷- متن زیر به عنوان ماده (۳۴) مکرر الحاق می شود:

ماده ۳۴ مکرر- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است جهت مهار کانون‌های مستعد تولید گرد و غبار و طوفان شن در داخل کشور با مشارکت مردم، دستگاههای اجرایی محلی، سازمان‌های بین‌المللی و مردم نهاد داخلی از طریق تعمیم طرح ترسیب کربن نسبت به مقابله با گرد و غبار با اولویت عملیات بیابانزدایی در مناطق بحرانی و کانون‌ها و اکوسیستم‌های حساس در حد اعتبارات مصوب اقدام نماید.

ماده ۲۸- متن زیر به عنوان ماده (۳۴) مکرر (۱) الحاق می‌شود:

ماده ۳۴ مکرر ۱- شهرداری‌ها مکلفند با همکاری وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی (سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور)، راه و شهرسازی و نیرو طی برنامه ده ساله، از محل اعتبارات مربوط، کمربند سبز شهرهای تحت تأثیر گرد و غبار را سالانه به میزان حداقل یک متر عرض افزایش دهند. منابع آب مورد نیاز حتی‌الامکان از طریق تصفیه فاضلاب و بازچرخانی تأمین می‌گردد.

ماده ۲۹- متن زیر به عنوان ماده (۳۴) مکرر (۲) الحاق می شود:

ماده ۳۴ مکرر ۲- نظارت بر حسن اجرای این قانون بر عهده سازمان حفاظت محیط زیست می‌باشد و دستگاه‌های موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری موظف به همکاری با سازمان یادشده می‌باشند.

رئیس جمهور